

Suli-buli

I. évfolyam 2. szám

A JUTAI ÁLTALÁNOS ISKOLA LAPJA

1995. október

Szeptember

Elfáradt a Nap már.
Mind később kel fel,
Nincs ereje sütni,
Hűvös már a reggel.

Kihűl már a tó is,
Jön az ősz, hiába!
Hagyjuk itt a partot,
Menjünk iskolába!

KÉT CSENGŐ

Két csengő szólott
akkor reggel,
előbb az ébresztő
berregett fel,
volt is utána
kapkodás,
szapora mosdás,
fogmosás,
reggelizés. „A
táskám hol van?”
Utána útnak is
eredünk nyomban.
Csöngött egy másik is,
becsengetett,
s megtöltöttük a
tantermeket.
Szeptember volt, és
két csengő csengett,
az első osztályt
én így kezdtem meg
tanulásra,
munkára készen —
sok csengő cseng még,
amíg elvégzem.

Tartalom

Gondolatok a Suli-buli első
számáról

Innen indultam

Visszapillantó: az elmúlt fél év
eseményei

Múlt és jelen

A 13 aradi vértanú

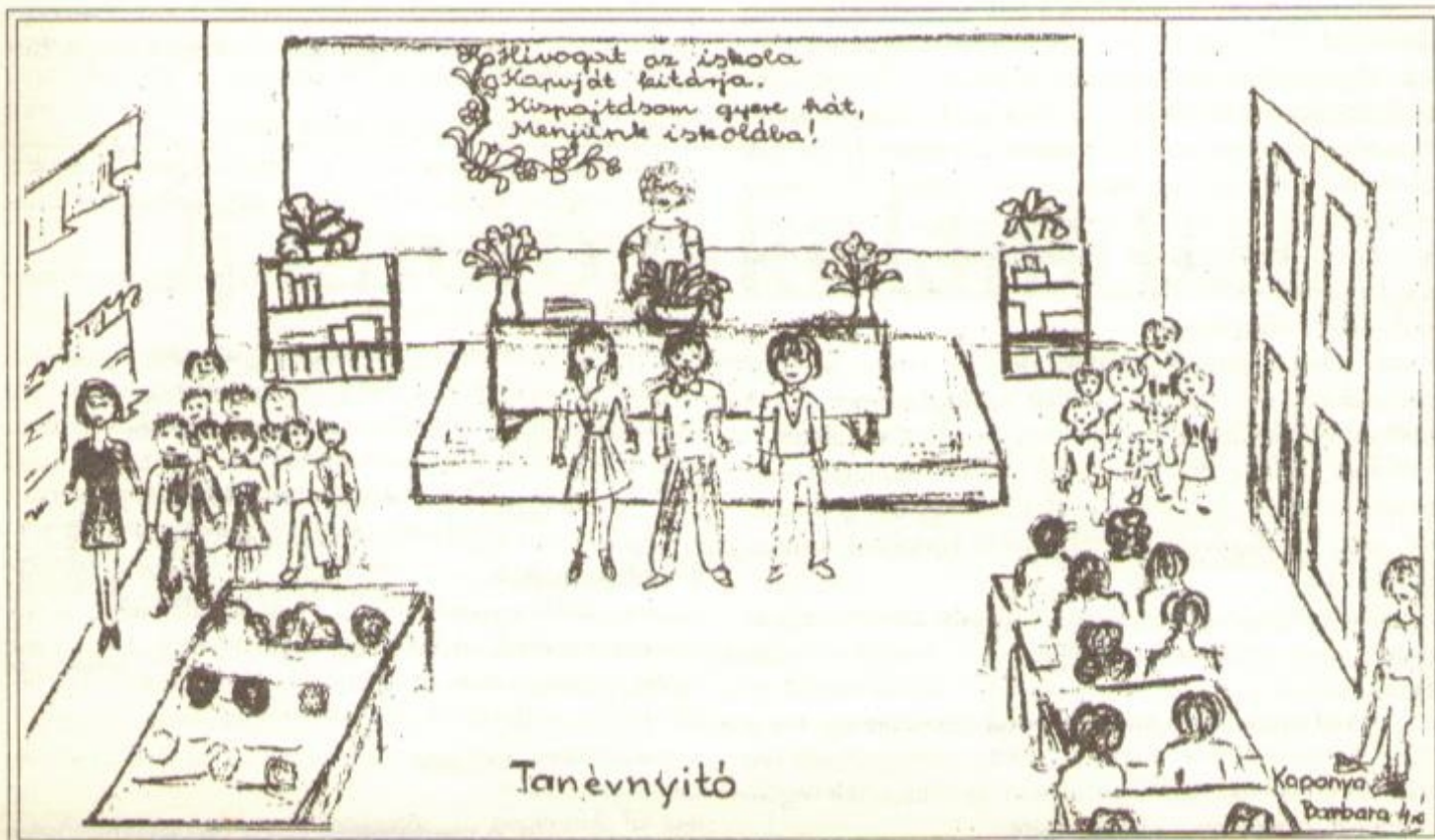
Pályázat

Rejtvény

Humor

Gondolatok a „Suli-buli” első számáról

KÖSZÖNTŐ

Az 1995/96. évi TANEV kezdetén őszinte tisztelettel köszöntöm a Jutai Általános Iskola tanulóit, pedagógusait, a SULI-BULI szerkesztőit, olvasóit!

Öröm volt számunkra, hogy kislétszámú iskolánk tanulói és nevelői újságot szerkesztettek és ezt a próbálkozást íme, folytatják is.

Önkormányzatunk kiemelt feladatnak tartja intézményeinek biztonságos működését, az elért szakmai színvonal megtartását, növelését, melyhez az újságírás sajátos jellegével szintén hozzájárul.

Büszke lehet minden diák, aki a jutai iskola tanulója! Az angol és német nyelvtanulás, a rendszeres sportolás, úszásoktatás, a közismereti tantárgyak

magas színvonalú oktatása, valamint a számítógép és készségfejlesztő szakörök olyan alapokat adnak, melyet az elődök példája is bizonyít — nyitva áll előttetek az ország bármelyik felsőoktatási intézménye!

Mi is büszkéek vagyunk Rátok!

A tanulmányi eredményetek, az országos sportversenyek és pályázatok követelményeiben elsősk között megfelleltetek, dicsőséget szereztek iskolátoknak, településeteknek.

Sok sikert és kitartást kívánok munkátokhoz, újságotok sokáig legyen a legújabb idők JUTAI KRÓNIKAJA.

Szabó Tibor
polgármester

Nyilatkozik egy Nagyapa...

Elismerően kell nyilatkoznom a jutai Általános Iskola tantestületéről, akik feladatuk teljesítése mellett idejüket nem sajnálva létre hozták az oly színes és tartalommal teli iskolaújságot, a „Suli-buli”-t.

Valóban tájékoztatja az olvasókat az iskola életéről, elért eredményeiről a bemutatkozástól a Buksitörőig bezárólag.

Az iskola nem csak a tudomány bölcsője, hanem csemetéink nevelője is legyen. Buzdítsa a mégjobb eredmények elérésére, a szülőföld szeretetére, a felnőttek tiszteletére.

Örömmel olvassuk a jövőben is a „SULI-BULI-t”, amely tájékoztat bennünket az iskola életéről és eseményeiről.

Lévai Imre
nagyapa
Hetes, Lenin u. 18.

Levél a szerkesztőkhöz

Kedves szerkesztőtársaink!

Nagy megtiszteltetésnek vettük, hogy újságotok első példányát elküldtéték nekünk. Mindjárt meg is néztük és ellettük a megőrzendő kedves emlékeink közé.

Mint tudjátok, nekünk is van egy újságunk — a Kőlök Lap —, ami már 4 éve megjelenik. Ezért ha észrevételeinket elmondjuk, talán egy kicsit a tapasztalataink is benne vannak. (Újságotokat valamennyien megnéztük, véleményeinket közösen megbeszéltük, ezért használok többes számot.) Valamennyiünknek nagyon tetszett a címlap, mert sok mindent elárul; azt, hogy falun van — mutatja a kép, hogy iskolaújságról van szó — utal rá a név és hogy jó iskola, hisz egy színvonalas újságja van. No és mindjárt a rövid tartalom is kiderül, ami a jó szerkesztést — nehezebbtől a könnyebb műfaj felé — bizonyítja.

Még nem is jártunk nálatok, de már szinte ismerjük iskolátokat, a szép udvart, a csillogó-villogó termeket, hisz Szabó Péter és Fábián Veronika nagyon élön bemutatta.

Kedves Lőrincz Beáta és Végh András, örülünk, hogy büszkéek vagytok az itt töltött évekre, és hogy úgy gondoljátok, hogy az összevont keretek közötti tanításnak számos előnye van.

A kirándulásokról mi is szoktunk fogalmazásokat írni és mindig azon versengünk, melyikünké kerül majd az újságba.

Jó neked Szabó Péter, hogy te már a dinoszauruszokat is láttad. De leginkább a 3 napos Északi-középhegységben tett utatokat irigyeltük. Kár, hogy az nem derül ki a cikk végén, ki írta ezt az élménydús beszámolót.

Vajda Adrienn! Te valóban voltál Afrikában?! Miért nem írtál róla sokkal többet? Hisz olyan kevés gyereknek adatik meg, hogy ezt az egzotikus világot meglássa! Biztos készültek fényképek is. Azt szívesen megnéztük volna!

Gratulálunk a sok szép eredményhez, amit elértetek és amit az újságból megtudtunk. Úgy látszik, versírásban éppúgy otthon vagytok, mint a sportolásban, vagy a színjátszásban.

Hát, talán ennyit az újság tartalmáról!

Ami még nagyon felkeltette az érdeklődésünket, azok a címek! Például: Innen indultunk... Kőltőpalánták, Hírhang, Suli-buli kacagó stb.

Úgy látszik, nálatok élénk sportélet folyik. Miért nem indítotok egy sport rovatot is?

Ti még újságírásban kezdők vagytok, de azért megpróbálkozhattok riport készíttéssel is. Milyen érdekes lenne a falu egy-egy jelentős személyével, vagy valamelyik kiváló eredményt elért társatokkal interjút készíteni. Próbáljátok meg! Csak az elején nehéz, de csuda klassz dolog!

Röviden: mindegyikünknek nagyon tetszett az újságotok. Kívánjuk, hogy legyen még sok szép hasonló számotok, legyen sok élményetek, amiről írhattok, találkozzatok sok érdekes emberrel, akiket meginterjúvolhattok, legyen sok kiváló eredményetek, amiről beszámolhattok, és lelkes nénik, bácsik, akik titeket ebben segítenek!

Jó munkát! Jó tanulást!

A magyaregresi Kőlök Lap szerkesztősége

Innen indultam

Tanítóink, Agi néni (Kaponya Józsefné) és a tanító bácsi (Ágoston Attila) alsó tagozatban a jutai iskolába jártak, őket kérdeztük meg.

— Mikor jártak ide iskolába?

Á. n. — Egyidőben jártunk iskolába, sajnos már 25 éve.

— Ki volt a kedvenc tanítójuk?

Á. n. — Akkor nem tanítottak ennyien az iskolában, két tanító volt. Engem Nagy Lajosné, Olgi tanító néni tanított 4 évig. Ő akkor annyi idős volt, mint most én.

A. b. — A mi osztályunkat Kis Bóli Tiborné Marika néni tanította.

— Hányan jártak egy osztályba?

A. b. — Mi összevont osztályban tanultunk, az 1-3. és 2-4. osztályok voltak összevonva. 20-25 fős osztálylétszám volt.

— Szerettek-e iskolába járni?

A. b. — Szerettem iskolába járni, mert nagyon családias volt a hangulat.

Á. n. — Jó volt idejárni, az osztálytársaim barátaim voltak. Könnyen és szívesen tanultam.

— Melyik volt a kedvenc tantárgya?

Á. n. — Én legjobban a számtant szerettem. Mindig ötösöm volt, de van egy emlékezetes esetem. A 7-es szorzótáblát nagyon nehezen tudtam megtanulni. A 7x7-tel mindig gondjaim voltak.

A. b. — A magyart szerettem a legjobban, imádtam olvasni. Ma is szívesebben olvasok, mint tévézek. Szeretném, ha ezzel ti is így lennétek.

— Ki volt a tanító bácsi legjobb barátja?

A. b. — Képzeliétek el, hogy 4 éven keresztül az Olgi tanító néni lánya mellett ültem. Ez egy igazi barátság volt, ami már az óvodában kezdődött. Szinte elválaszthatatlanok voltunk egymástól. Ő szintén pedagógus, a zeneiskolában tanít zongorát. A legszebb ebben a barátságban, hogy ez még ma is tart.

— Hogyan váltak meg ettől az iskolától?

A. b. — Nagyon nehéz volt innen elmenni. Emlékszem, hogy az évvárón annyira sírtam, hogy a versemet sem tudtam elmondani.

— Hol tanultak tovább?

Á. n. — Négy évig a Munkácsy Mihály Gimnázimba jártam, majd elvégeztem a Tanítóképző Főiskolát.

A. b. — A Noszlopi Gáspár Közgazdasági Szakközépiskolában tanultam. A Tanítóképző Főiskolát munka mellett végeztem el.

— Mikor határozta el, hogy tanító lesz?

Á. n. — Mindketten már az alsó tagozatban. Nagyon tetszett tanítóink munkája, egyénisége. Példaként álltak előttünk.

— Melyik a könnyebb tanítani, vagy tanulni?

A. b. — A tanítás nehezebb számomra mint a tanulás. Volt olyan, hogy diákként ellógtam 1-1 órát, de ezt tanítóként nem tehetem meg.

Á. n. — Mindegyik könnyű, ha az ember szívesen csinálja, és szereti csinálni.

— Hogyan kerültek vissza tanítóként egykori iskolájukba?

Á. n. — A főiskola befejezése után a Petőfi Sándor Általános Iskolában tanítottam. A következő évben indult a jutai iskolában a napközis csoport. Az iskolavezető megkeresett, hogy jöjjenek ide dolgozni. Boldogan jöttem. Büszke voltam, hogy itt dolgozhatok. Ez 11 éve történt.

A. b. — Érettségi után az OTP-ben dolgoztam. Rájöttem, hogy ez a munka nem nekem való. Én tanítani akarok. Öreglakon dolgoztam 3 évig nevelőtanárként. Majd Olgi néni hívott, hogy van a régi iskolában egy állás. Gondolkodás nélkül, örömmel jöttem. Megtiszteltetésnek éreztem ezt. Már 10 éve tanítok.

— Köszönjük a beszélgetést! Kívánjuk, hogy még sok gyereket tanítsanak a mi iskolánkban!

Gyura Balázs 4. oszt.

Szegi Dezső 4. oszt.

Új tanító iskolánkban

Tavaly tudtuk meg, hogy szeptemberben új tanítónk lesz. Már nagyon vártuk, hogy találkozzunk vele. Kíváncsiak voltunk, hogy kedves lesz-e? Augusztus utolsó hetében találkoztunk vele először, mert ő tanította nekünk évnnyitóra az énekeket. Azonnal megkedveltük. Bogdán Szeverinának hívják.

— Milyen érzés volt az évnnyitón nem diákként, hanem tanítóként részt venni?

— Izgalmas, érdekes és megható.

— Milyen először tanítani?

— Furcsa és nagy kihívás, mert eddig engem tanítottak, most meg én tanítok.

— Mikor döntötte el, hogy tanító lesz?

— 14 évvel ezelőtt, amikor az öcsém megszületett.

— Milyen volt az első találkozás a leendő munkatársakkal?

— Nagyon izgultam, hiszen idegenek voltak számomra, de úgy érzem, szívesen fogadtak, és ez megkönnyítette a beilleszkedést. Számíthatok rájuk, segítenek, ha kell.

— Miért nem kaposvári iskolába ment tanítani?

— Itt kaptam lehetőséget arra, hogy éneket is taníthatok. Nagyon örültem ennek.

— Szeret-e velünk lenni?

— Szeretek itt tanítani, szeretem az itt tanuló gyerekeket. Mindegyik más-más egyéniség, a néha előforduló rosszaságukban is igyekszem megtalálni a jót. Nagyon sok örömet adnak nekem, örülök, hogy velük dolgozhatok.

Molnár Edina-Vajda Adrienn
4. oszt.

Amire szívesen emlékezünk

SPORTVERSENY DUNAÚJVÁROSBAN

Egy tavaszi reggelen elindultunk Dunaújvárosba. A hosszú úton sokat nevetgeltünk, de már bennünk volt a verseny izgalma.

A városba érve megkerestük a szállást, pihentünk és vacsora után aludni kellett volna. Az izgalomtól nem tudtunk elaludni.

Másnap a verseny az ünnepélyes megnyitóval kezdődött. Zeneszóval vonultak be a csapatok a hatalmas tornacsarnokba. A megnyitó után a városi uszodában kezdődtek a versenyek. Különböző vízi vetélkedőkben vettünk részt. Már itt jó helyezést értünk el. Ebéd után a sportcsarnokban folytatódott a verseny. A 25 csapatot négyes csoportokra osztották, következtek a sor- és váltóversenyek. Teljes erőbedobással küzdöttünk.

Megkezdődtek az egyéni próbák. Mindent beleadtunk, volt aki az egyéni csúcsát megdöntötte. Holtfáradtan mentünk vissza a szállásra átöltözni, mert este volt az ünnepélyes eredményhirdetés. Újra felsorakozott a 25 csapat, akárcsak a megnyitón. Mint a villám úgy érkezett a mondat: „Harmadik helyezést ért el a jutai általános iskola csapata”. Az örömünk ha-

A csapat tagjai: Györfi Richárd, Szabó Péter, Szabó Gyöngyi, Vajda Adrienn, Szak Dávid, Pavlin Rita, Kaponya Barbara, Gyura Balázs (Ágoston Attila, Kaponya Józsefné)

tártalan volt. Mikor a nyakunkba akasztották az érmeket, a könnyeink is kicsordultak. Ezzel nem ért véget a meglepetések sora, az egyéni versenyekért hárman aranyérmet kaptunk. Alig vártuk már a másnapot, hogy ha-

zaérjunk, és elmondjuk mindenkinek.

Itthon már vártak minket, és mi boldogan és büszkén szálltunk le a buszról az érmeikkel és az ajándékokkal. Reméljük, jövőre is ott leszünk Dunaújvárosban!

A Somogyi Hírlap április 1-jei számában így írtak rólunk

Aranyos jutai „kenguruk”

A Magyar Úttörők Szövetsége Dunaújvárosban rendezte meg a hétvégén a „Kenguru” országos alsótagozatos sportvetélkedőt, amelyen 25 csapat mérte össze egymással tudását és ügyességét. A jutai általános iskola nyolc fős csapata (Szabó Gyöngyi és Szak Dávid 1., Kaponya Barbara és Györfi Richárd 2., Vajda Adrienn, Pavlin Rita, Szabó Péter és Gyura Balázs 3. osztályos tanulók) a harmadik helyet szerezte meg, és ráadásul további három egyéni aranyérmet is begyűjtöttek.

Nagyon figyelemre méltó az eredmény, hiszen a jutai iskolának mindössze 31 tanulója van, szemben a nagy városok, Debrecen vagy Szeged iskoláival, ahol több száz gyermekből lehet kiválasztani a legjobbakat.

— Minek köszönhető ez a kiemelkedő eredmény?

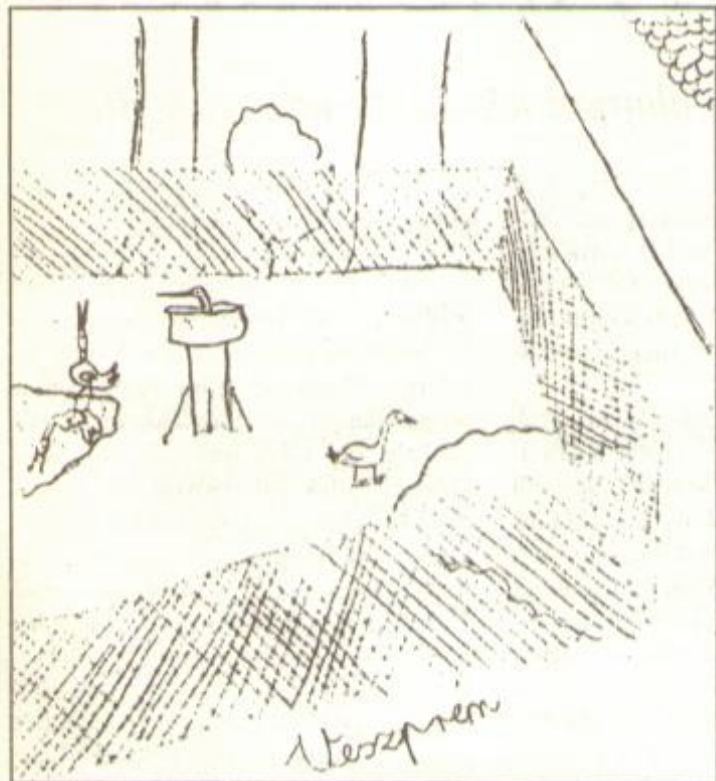
— Mindenek előtt szeretni kell a gyerekeket — mondta Ágoston Attila, a tanulók felkészítője. — Nagyon fontos

a tervszerű, következetes munka egész tanéven át: erősítettem a kondíciójukat, javítottam a légzéstechnikájukat. Heti egy sportszakkör, valamint úszásoktatás Kaposváron és az ősszel átadott tornaszoba is segítette a munkánkat, s nem utolsósorban a kiváló csapatszellem.

— Hogyan zajlott le a verseny?

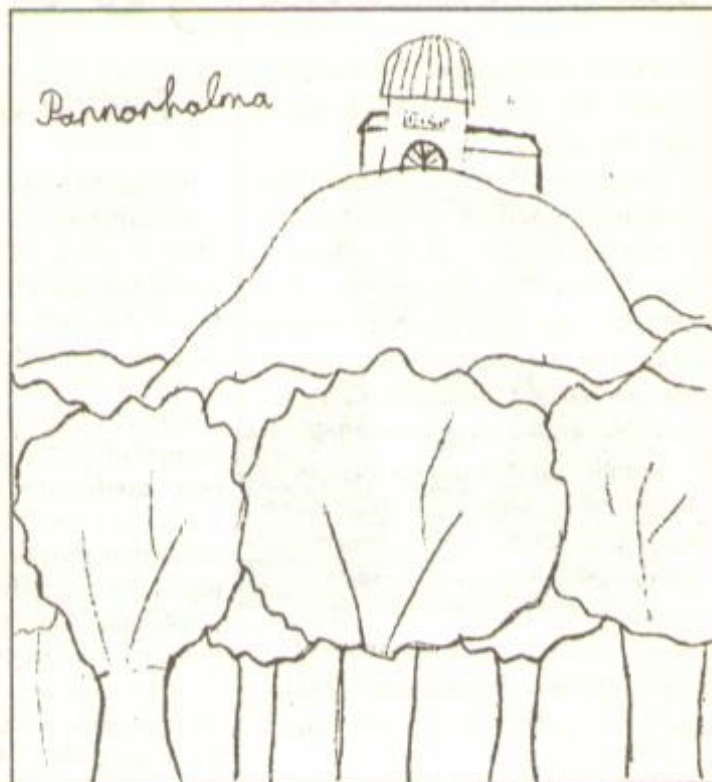
— Harmadik éve veszünk részt ezen a seregszemlén, s egyre magasabb színvonalú a szervezés és az ellátás. Maga a verseny három különböző részből állt: vízvetélkedőből, sor- és váltóversenyekből, illetve osztályonkénti egyéni próbákból. A megszerezhető nyolc egyéni aranyéremből hármat mi hoztunk el: Vajda Adrienn (ugrókötél, 172/perc), Szak Dávid (hanyattfekvésből felülés, 36/30 másodperc) és Györfi Richárd (zsámolyugrás, 41/30 másodperc) révén. De a többiek is büszkék lehetnek magukra, hiszen nagyon szép sikert értek el.

Országjárás '95

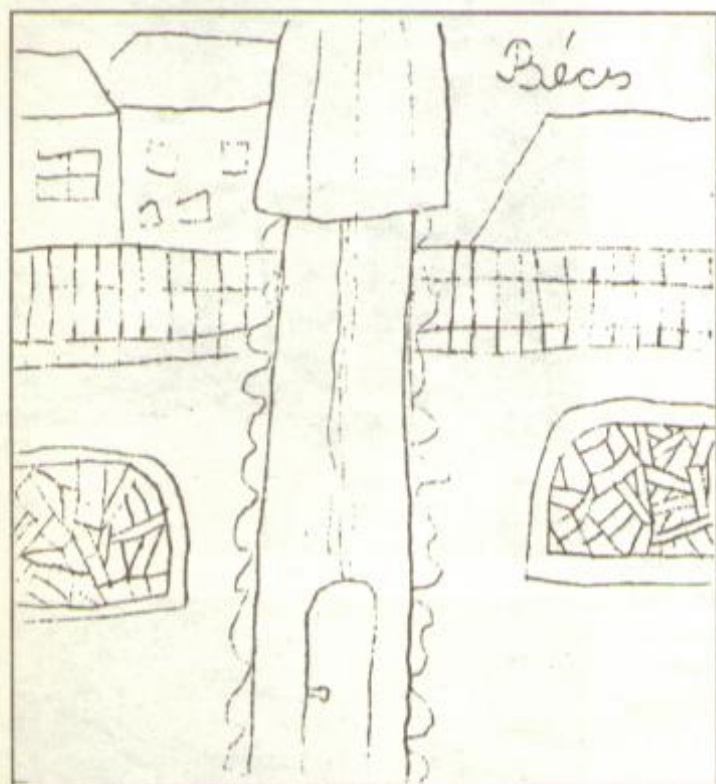
Veszprém

Borús májusi reggelen indultunk Veszprémbe. A múzeum és a csutorásműhely megtekintése után az állatkertbe mentünk.

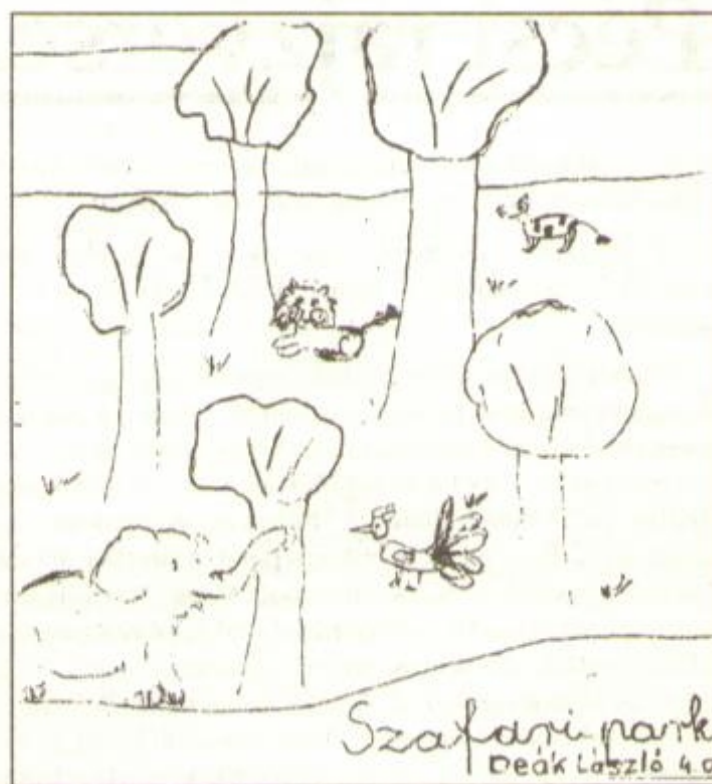
Pannonhalma

Kanyargós úton értünk a délután közepén Pannonhalmára. Megcsodáltuk az apátság épületét, könyvtárát.

Bécs

Győri városnézés során a dunai hídról láthattuk a két folyó: Duna és Rába találkozását. Másnap Bécsben autóbuszos városnézés után a Stephan dómot, a császári palotát és az uralkodók kriptáját néztük meg.

Szafari park

A Szafari parkban tigrisek, oroszlánok és tevék szabadon sétáltak. Az elefántok a buszig nyújtogatták ormányukat. A kalandparkban érdekes show műsorok szórakoztatták a látogatókat.

Táborozás

A tanév végén elmentünk Fonyódligetre. Az első napokban gyakran esett az eső.

Hajókiránduláson is voltunk. Felmásztunk a Badacsonyra.

Amikor jó idő volt, fürödtünk a Balatonban. Sok-sok gyerek is fürdött. 6 órakor volt a vacsora. Vacsora után elmentünk a fagyizóba. Majd a társalgóban sokat játszottunk és tévéztünk. Utána aludni mentünk.

Szombaton volt a nagy nap, mert buliztunk. A tanító néni hozott sok rágcálni valót. Szólt a magnó és táncoltunk.

Sajnos vasárnap már jöttünk haza. Befejeződött az egyhetes táborozás. Örömmel mondta mindenki a szüleinek, hogy nagyon jól érezte magát.

Bencsik Nikoletta
3. oszt.

A Somogyi Hírlap szeptember 13-i számában jelent meg az alábbi cikk

JUTAI PINOKKIÓK

Diáktervek alapján készül az udvari fajáték

Pinokkió címmel rajz- és tervpályázatot hirdetett gyerekeknek a pécsi OKI-TEKI. A pályázók kizárólag természetes alapanyagú szabadtéri játékok ötleteivel indulhattak két korcsoportban. Sőt, teljes játszóteret is megrajzolhattak.

A múlt hét végén tartották az eredményhirdetést a pécsi Hotel Kikeletben, amelyen részt vett dr. Németh Csaba, a Művelődési és Köznevelési Minisztérium sportfőosztályának vezetője is. Az ország hat óvodájának és hét iskolájának húsz legtehetségesebb tanulója gyűlt össze; köztük — Somogyot képviselve — a jutai diákok. A zsűri ugyanis a harmadikos Szabó Péter, a negyedikes Titi Zsolt és az első Fülöp Gábor alkotását ítélte a leginkább figyelemre méltónak. A három tanuló jutalma egy bőrfoci, egy kosár-

labda és egy elemes játék volt, ezenkívül egy-egy pólót is kaptak.

A pályázat kiírói több ezer gyermekrajzot és -tervet véleményeztek. A legjobbakat — szakemberek bevonásával — szeretnék megvalósítani. A jutai általános iskola udvarára Szabó Péter tervei alapján — ajándékként — készül el egy több funkciós fajáték a Pinokkió játéksalád jóvoltából. A harmadikos diák egy farönkökből épített, ferde felfutót, egy kis pihenőhelyet álmódott papírra. Olyat, ahonnan — mai Tarzanként — kötéllel lehet átlendülni a másik, lengőhidas részre. A kompozícióban egy torony is van, amelyhez egy lépcsőháló segítségével is föl lehet jutni. A mintegy 6 méter hosszú udvari játékot tavaszra készítik el a pécsi cég munkatársai.

(Lőrincz)

Pécsi rajzverseny

A pécsi Pinokkió Játéktársulat rajzversenyt hirdetett. Mi is megkaptuk a hírt. Szünidő közben mentünk be az iskolába.

A pályázatra játszóteret, vagy egy csodás játékot, amit magunk találtunk ki, tervezhettünk. Nemcsak én, Fülöp Gábor és Titi Zsolt is rajzoltak.

A tanév első napján megtudtuk, hogy mindhárman helyezést értünk el. Szeptember első péntekén indultunk Pécsre. A majdnem a hegy tetején lévő Hotel Kikeletben volt az ünnepélyes díjkiosztó. Több ezer rajz érkezett be, abból a 20 legjobb rajz készítőit hívták meg. Abban a húszban mi is bent voltunk. A díjkiosztáson mindenki tárgyjutalmat kapott, én bőrfocit, pár újságot és egy pólót. A labdákat aláírtuk Zwack Péterrel. (Ő gyártja a Zwack Unicumot.) Meglepetés volt az isteni ebéd, svédasztalos tálalásban. Gyönyörű hidegtálakból válogathattunk: sokféle saláta, legalább hatféle hús, puding, sütemény, gyümölcs, kelyhekben különböző italok sorakoztak. Összeismerkedtünk pár fiúval, játszottunk a hotel parkjában. Megtudtam, hogy hármunk közül az enyém lett a legjobb terv. Amit elképzeltem, megépítik az iskola udvarán.

Ezzel a hírral boldogan indultunk haza. Otthon elmeséltük mindenkinek. Határtalan volt az öröm!

Szabó Péter
4. oszt.

Titi Zsolt, Fülöp Gábor, Szabó Péter

A díjnyertes terv

Józsai bácsi emlékei

A Rákóczi utcában Józsai bácsi házához érve virágos udvar fogad. Csengetésünkre fiatalos léptekkel jött elénk. Illegesen köszöntöttük, és elmondtuk jövetelünk célját.

— Néhány kérdést szeretnénk feltenni életútjáról.

— Jó, gyertek be! Foglaljatok helyet!

— Mióta él Józsai bácsi családja Jutában?

— Ameddig vissza tudok emlékezni, mindig is itt éltünk. Öregapám 1853-ban született itt, Jutában. Én 1916-ban születtem. Fiam, lányom, unokáim és dédunokáim is itt laknak.

— Hova járt iskolába?

— Oda, ahova most ti. Már állt ez az épület. Akkor még 6 elemi volt. Én kijártam mind a 6 osztályt. Búki Kálmán volt a tanítómester, és a kántor is. Már akkor szerettem énekelni. Szerepeket is tanulunk. Dél előtt és délután is volt tanítás. Délben hazamentünk ebédelni, és 2 órára kellett visszamenni. Tanítás után otthon dolgoztunk. Földműves család volt a miénk. Már 10 éves koromban ettem az állatokat, kimentem a mezőre kapálni, szénát gyűjteni, a cséplőgépnél is dolgoztam.

Nyáron, mikor nem volt iskola, mentünk a mezőre a szüleinkkel.

— Mi volt a szórakozásuk?

— Muzsikálni, énekelni szerettem. 6 éves lehettem, mikor már szájharmonikán

zenéltem. Legelső nőta, amit el tudtam játszani ez volt: „Leválták a kukorica szarát...” 7-8 éves voltam, amikor a nagybátyámtól kaptam egy citerát. Ő készítette. Nem tanított senki citerázni, magamtól jöttem rá, hogyan kell. Sajnos nem játszhattam rajta akkoriban annyit, amennyit szerettem volna, mert mindig dolgozni kellett.

Aztán legénykoromban a Korzóra jártunk. A kocsmától a temetőig volt egy út, azon sétálgattak a fiatal lányok és legények fel-alá vasárnaponként. Itt barátkoztunk, ismerkedtünk. A 15 évesnél fiatalabbak nem járhattak „korzózni”. Ha a tanítómester észrevette, megbüntette őket. Kukoricafosztásnál is összejöttek a fiatalok. Itt dalolgattunk, viccelődünk, udvarolgattunk.

Megaztán évente volt 4-5 bál. Ennyi volt akkoriban a szórakozás.

— Még most is szokott citerázni?

— Volt Jutában egy citerazenekar. Évekig játszottunk együtt, jártunk bemutatókra. Több díjjal is büszkélkedhettünk. Sajnos, már feloszlott a csapat.

A nótázást azonban nem hagytam abba. Úgy 3 évvel ezelőtt alakult itt a faluban egy hagyományörző kórus. Annak vagyok a tagja. Jobbára asszonyokból áll, de vagyunk egypáran férfiak is. Jólesik néha összejönni, énekelni. De nemcsak a magunk kedvére dalolunk. Eljárunk bemutatókra, versenyekre is.

Jópár díjat is kaptunk már. Batéban léptünk fel először. Emlékezetes ez nekem, mert a „Betyármótákért” Nívódíjat kaptam. Voltunk már Barcson, Szigetváron, utoljára nagyatádon, a Nyugdíjas Ki Mű Tud-on léptünk fel.

— Mi a legkedvesebb nótája?

— „Valamikor boldog voltam...”, ezt szeretem a legjobban, de minden szép dal közel áll a szívemhez.

— Köszönjük szépen. Kívánjuk, hogy még sokáig énekeljen!

Gyura Balázs 4. oszt.

Szegi Dezső 4. oszt.

Kaponya Barbara 4. oszt.

Az utóbbi évtizedben rohamosan csökkent a tsz-ek és háztáji gazdaságok állatállománya. A politikai és gazdasági változás következtében sokan gazdálkodnak ismét földjeiken, és állatokat tartanak. Az alábbi háztáji gazdaságban sok kis borjút és néhány lovat nevelnek. Az istálló egyik legszelídebb állata és a látogatók kedvence egy fiatal, 4 éves hátasló:

CSÖRÖGŐ

W. Churchill mondta egykor a szülőknek: „Ne adjatok a fiataloknak pénzt. Ha tehetitek, adjatok nekik lovat.”

Aki még nem járt lovak közvetlen közelében, nem látta, milyen gondok és örömek adódnak a lovak mindennapi ellátása és gondozása közben, az talán nem érti Churchill tanácsát. De aki már egyszer átélte azt, hogy egy paci ismerősként üdvözl, az utána már nem akarja cserben hagyni újdonsült barátját. Ez már pozitív elkötelezettséget jelent egy jó ügy felé. És kell-e nagyobb nevelési cél, mint megtanulni tiszteletben tartani a másikat? Mert a lo-

vakhoz sem lehet akárhogy közeledni, csak úgy, ahogy nekik jó. Önfegyelmre késznek, mert megijed, megvadul a ló, ha ugrálnak, kiabálnak körülötte: gyerekeinkre pedig ez jellemző. Megtanulnak uralkodni magukon, mert a paci csak akkor viszi őket a hátán, csak akkor engedelmessé válik, ha jól bánnak vele.

A Petőfi utca végén van egy istálló. A tsz-e volt, január óta pedig „városi emberké”. Van itt sok boci, a mindenki kedvence Micike, a kecske, kutyák és persze a lovak. Hobbyból tartják őket. Lovagolnak, fogathajtó versenyen indulnak, szüreti fel-

vonulásra mennek hintóval. Kismarcsi Dezső, Markó György és István, Guzmics Zoltán szívesen látják a barátokat is, még ha nem is lovagolnak, csak kijönnek egy kis természetközeli levegőt szívni a város zaja után.

Az általános iskolások is ellátogathatnak ide környezetismeret óra keretében „élőben” látni az állatokat: pl. hogyan kell etetni stb., egyáltalán, milyen az állat, ha nem a könyvben látja? Kipróbálhatták a lovaglást is. Csörögő türelmesen hordozta a hátán őket, mindenki nagy öröme.

Egy szülő

Kaponya Barbara 4. oszt.

KISS JENŐ

LAZAR VILMOS

DESSEFFY ARISZTID

SCHWEIDEL JÓZSEF

AZ ARADI

DAMJANICH JÁNOS

VÉRTANÚK

LAHNER GYÖRGY

NAGY-SÁNDOR
JÓZSEF

TOROK IGNÁC

POLTENBERG ERNŐ

KNEZICH KÁROLY

LEININGEN-
WESTERBURG KÁROLY

AULICH LAJOS

VECSEY KÁROLY

1849. OKTÓBER 6.

„Szerette hazáját: szívvel

szóval, tettel,

Védte szabadságát

híven, becsülettel,

Áldozott, szenvedett

jutalmát nem kérte

S nem küzdhetvén többet

vérpádon halt érte...”

E néhány verssort egy szabadságharcos sírjára jegyezték. De talán mindannyiuknak szól, akik 146 évvel ezelőtt a világsíri fejezetét követő osztrák zsarnokság áldozatául estek. A sort a szabadságharc tizenhárom tábornokával kezdte Haynau — Aradon. Szemtanuk írásos emlékezeiből idézzük fel alakjukat, s azt, hogyan is történt e gyászos esemény:

„Szombat volt, október hatodika, borongós őszi nap.

Az aradi várból dobpergés hallatszik.

Fél hat órakor megjelent a VI. kapunál Uthyka Antal főporkoláb, nyomában négy honvédtábornok: Kiss Ernő, Lázár Vilmos, Dessewffy József Arisztid és Schweidel József.

A menet bekanyarodik a jobb oldali első sáncre.

Zinner hadbírót felolvassa az ítéletet.

Kiss Ernő felsóhajt: — Szegény hazám! Vége mindennek...

Elhangzik a parancsszó.

A négy tábornok letérdel.

A sorból kiválik tizenkét katonát, hármassával szembeállnak a hősökkel.

Egyszerre dördül el tizenkét lövés...”

A többieket hat órára hajtották ki a vártól délre fekvő mezőre, erős katonai kísérettel. Előttük ott sorakozott kilenc bitófa. Tichy osztrák őrnagy vezényelt, Pöltenberg Ernőt — honfitársát — szólította elsőnek. Azután Török Ignác következett, majd Knézich Károly. Ő leejtette szemüvegét, s utána hajolt, hogy megkeresse. Hagyja ott! — rivalt rá az osztrák parancsnok. Lát maga az akasztófán ügyis. Leiningen beszélni akart a katonákhoz, de megpergették a dobát, és nyúlt utána a hóhér.

Damjanich nézte, milyen kegyetlenül írták ki hű bajtársait.

— Mire való ez a kínzás, miért nem lőttek agyon min-

ket? — szólt oda Tichynek, akivel egykor a császári seregben szolgált.

— Mert így kell lennie — mondta az osztrák.

— No, te sokra vitted — jegyezte meg Damjanich. — Hóhérlégény lett belőled.

Amikor a bitóhoz parancsolták, ezt mondta:

— Gondoltam, hogy én leszek az utolsó, mert a csatában mindig első voltam.

Damjanich, Bem apó mellett, a szabadságharc egyik legfényesebb alakja. Valamennyi csatáját megnyerte. Hogyan is hagyta volna életben a bosszúszomjas ellenfél.

Haynau becsületszavát adta Lichtenstein Ferenc hercegnek, hogy nem akasztatja fel

Dessewffyt és Lázár Vilmost, akiknek amnesztiát ígért. Amikor később Lichtenstein szemrehányással illette a szószerzésért, Haynau így válaszolt:

— Hiszen nem akasztattam fel, csak agyonlőttek őket.

Kik voltak ezek az emberek — az aradi tizenhárom? Származásukat tekintve különféle. Egyesek az alacsonyabb néposztályokban születtek, mások középnemesek és arisztokraták voltak. Többségük — 1848 előtt — a császári és királyi hadsereg tisztjeként szolgált. De mint jó hazafiak, megértették a kor parancsát, s Kossuth hívó szavát, a magyar haza ügyéért fogtak fegyvert.

Vértanú haláluk, mondhatni, csak előjátéka volt a kegyetlen terrornak, amelyet Kossuth hívei ellen indítottak — Ferenc József császár jóváhagyásával és Haynau közreműködésével. Aki tudott, elbűjdosott. De így is 1765 ítéletet hoztak a vészbírósgatok, s ebből 114 volt a végrehajtott halálos ítélet. Ez a sors jutott Batthyány Lajos felőlős miniszterelnöknek is. Négyszázán pedig várfogságra ítéltettek.

Szebelkó Erzsébet

Kiss Ernő

Temesvárott született. Hármicéves korában császári alezredes. Nagy karrier! Mégis, amikor hírt vette a forradalom kitörésének, egész ezredét magával hozva, átlépett a honvédseregbe. Ő lett a temesközi sereg parancsnoka.

Lázár Vilmos

Nagybecskerekén született, jómódú földbirtokos. A császári hadseregből hadnagyként szerelt le. 1848. október 25-én a szabadságharc főhadnagya a 39. honvéd gyalogzászlóaljban, majd a IX. hadtest dandárparancsnoka. Hamvait az aradi Kultúrpalota ereklyemúzeumában őrzik.

gróf Dessewffy Arisztid

Csákányon, Abaújban született, arisztokrata családból. Bravúros huszártiszt, sok csatában vesz részt Kossuth katonájaként. Amikor látja, hogy a szabadságharc elbukott, Törökországba akar menekülni, de Lichtenstein herceg rábeszélésére, amnesztiát ígérére mégis megadja magát a császáriaknak.

Schweidel József

Zomborban született, öt gyermeke volt. Az osztrák hadügyminiszter parancsára esküdt föl a magyar alkotmányra. Ezredével Magyarországon táborozott. Átállt a honvédsereghez, ahol csakhamar tábornoki ranggal parancsnokolt — a szabadságharc bukásáig.

Damjanich János

A bánsági Stázan született. Szerb katonai család sarja. Negyvennégy éves volt, amikor a ma-

gyar kormány felhívására átlépett a magyar hadseregbe. Kossuth a közép-magyarországi sereg parancsnokává nevezte ki. Nevéhez fűződik a szabadságharc szép diadalai: vörössipkás katonáival 43 ütközetet nyert.

Lahner György

Besztercebányán született. Őrnagy volt a 33. sorgyalogezredben. A szabadságharc alatt ügynevezett hadfelszerelési és fegyverkezési főfelügyelő. 1849. januárjában Nagyváradra mentette a pesti fegyvergyárat és Kossuth szerint: „a csudával határos gyorsasággal működésbe is helyezte.” Világosnál esett fogságba.

Nagy-Sándor József

Nagyváradon született. 1848 tavaszán 44 éves. Azonnal jelentkezett a Pest megyei lovas nemzetiségbe. Első helyen küzdött a budavári ostromban. Debrecen előtt 1849 őszén szembeállt a tízszeres cári-orosz túlerővel, de vereséget szenvedett.

Török Ignác

Gödöllőn született. Hadmérnök volt, és már elég idős ember, amikor a honvéd seregbe lépett. Az erődítési munkákban kapott jelentős szerepet. Överősítette meg a komáromi várat is, amelynek mint tábornok, a parancsnoka volt.

Pöltenberg Ernő

Bécsben született. Osztrák származása ellenére a magyar szabadságharc oldalára állt, és híven kitartott mellette. Részt vett valamennyi nagy hadjáratban. Görgey megbízásából tárgyal

Paskievicsel — hiába. Októberben elmenekülhetett volna, de nem hagyta el bajtársait.

Knézich Károly

Mint császári százados lépett a honvéd seregbe és Damjanich alatt harcolt. Ő volt a parancsnoka annak a dandárnak, amely elfoglalta a Tápió hídját a híres tápióbicskei csatában. Részt vett Budavár ostrománál, és Komárom felmentésén is harcolt.

Tavaszköszöntő

Nagy izgalommal készültünk tavaszköszöntő műsoros estünkre. Elérkezett a várva-várt pillanat: felgördült a függöny.

Először a műsorvezető kislány köszöntötte a nagyszámban megjelent közönséget. Az előadást a Sándor, József, Benedek című darabbal kezdtük.

Azután sok vidám műsorszámot adtunk elő. Mi a Rátóti csikótojás című mesében szerepeltünk. Azután zenés télbúcsúztató bált tartottunk tombolasorsolással és zsákba-macskával. Ezután jött a nagy dínom-dánom. Mindenki evett-ivott, táncolt.

Nagyon jól éreztük magunkat, de sajnos elérkezett a nem várt perc, a gyerekbuli vége. Áadtuk a termet a felnőtteknek.

Deák László-Pintér Szabolcs
volt 4. o. tanulók

Antwerpeni oklevél Jutának

Egy Antwerpen melletti iskola "Vágyaim, álmaim" címmel hirdetett rajzpályázatot, melyre a jutai iskola tanulói is elküldték alkotásaikat. Fülöp Gábor Űrhajós leszek és Kaponya Barbara A természetben című munkájáért díszes oklevelet kapott.

Petőfi rajzverseny

1995 tavaszán a Petőfi Sándor Általános Iskola rajzpályázatot hirdetett. Több száz rajz érkezett a felhívásra.

A legjobbakból kiállítást rendeztek a Tanítóképző Főiskola aulájában. Kaponya Barbara 3. osztályos tanuló 2 festményét is kiállították.

Gyermeknapból dupláztunk

Az idén (a gyerekek) két gyermeknap rendezvényen vettek részt.

A kaposfüredi iskola vetélkedőre hívott meg bennünket, és a magyaregresi kisiskolásokat. Sport, homokvárépítő, aszfaltrajzversenyekben mérhettük össze erőnket. Jó szereplésünk jutalma: bőrfoci, mesekönyv, rajzeszközök, csokoládé.

Egy héttel később iskolánkban tartottuk a hagyományos gyermeknapot. Tréfás vetélkedők, pónilovaglás tette érdekessé a napot. A nyeremény sok-sok csoki volt.

Ifj. Gyura Kálmán, Major János, Bók László vállalkozók és az önkormányzat támogatásából a gyerekek ajándécsomagot kaptak.

Az ünnepi ebéd dobostortával, üdítővel fejeződött be.

PÁLYÁZAT!

Engedd, hogy felfedezzenek!

1. Mesefrókat keresünk!

Találj ki mesét! Bármilyen hosszú lehet, bármiről szólhat, csak ismert mese átirása nem lehet.

Határidő: 1995. november 1.

2. Mesemondókat várunk!

Készülj fel egy mese elmondására!

Jelentkezési határidő: 1995. november 1.

3. Tervezd meg iskolánk címerét és zászlóját!

Határidő: 1995. december 1.

HÍR HARANG

Tanév végén 18 tanuló kapott könyvjutalmat és oklevelet jó tanulmányi, sport- és kulturális munkájáért.

Az önkormányzat 400 000,— Ft beiskolázási segélyt adott a falu általános és középiskolásainak. Az 1. osztályosok ingyen kapták a tankönyveket.

Szeptember közepén 1800 kg papírhulladékot gyűjtöttünk.

Októberben beindul a néprajz-kézműves szakkör. Az önkormányzat 80 ezer Ft-ot áldozott a fazekaskorong megvásárlására.

A két év óta működő számítógépes szakkör az idén is indul.

Az iskola tanulói a Csiky Gergely Színházban a Sárkány feje c. mesejátékot tekintik meg.

Május végén 8 negyedikes tanulóinkból 4-en jelentkeztek gimnáziumi osztályba. Mind a 4 tanuló sikeres felvételi vizsgát tett.

Folytatódik az angol és német nyelv tanítása. Az 1. osztályosok februártól kezdik az idegen nyelv tanulását.

Suli-buli kacagó

A gyerekek nagy zsvajjal jönnek haza.

— Ne zajongjatok — fogadja őket édesanyjuk — vendégeink vannak!

— És alszanak?

— Hány órát tanulsz naponta?

— Huszonötöt.

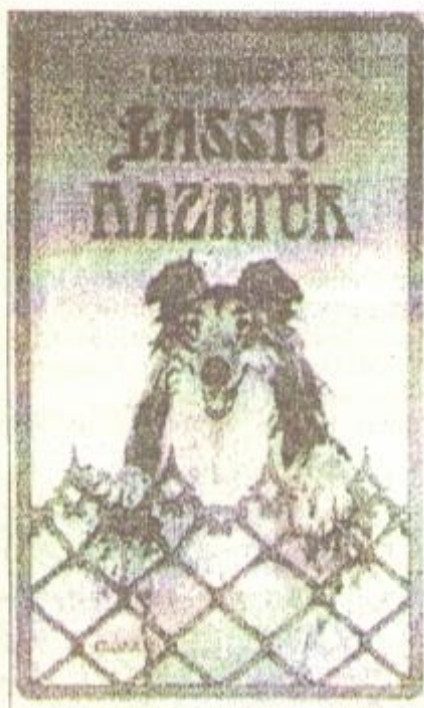
— Az lehetetlen! A nap csak 24 órából áll.

— Azért kelek fel reggel egy órával előbb.

— Te törted össze a poharat? - kérdezi Misit az anyja.

— Nem. De máskor jobban vigyázok.

Könyvbajánlás

Eric Knight :

Lassie hazatér

„Egy emberben néha elhal a remény, de egy állatban soha. Amíg él, él benne a remény, és él a hűség is.”

Eric Knight (1897-1943)

Észak-Anglia zord időjárású tartományában, Yorkshirben született és nevelkedett. Apját korán elvesztette, s édesanyjával először Oroszországba, majd az USA-ba költöztek.

Tatay Sándor:

Kinizsi Pál

„Pál a malomkövet a serleggel együtt könnyedén odavitte Jolánkához és felnyújtotta neki. A lány annyira el-ámult, hogy egy-két pillanatra mozdulni sem tudott.”

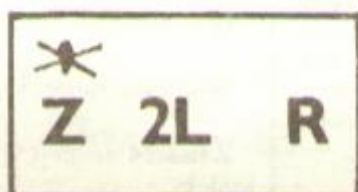

BUKSITÖRŐ

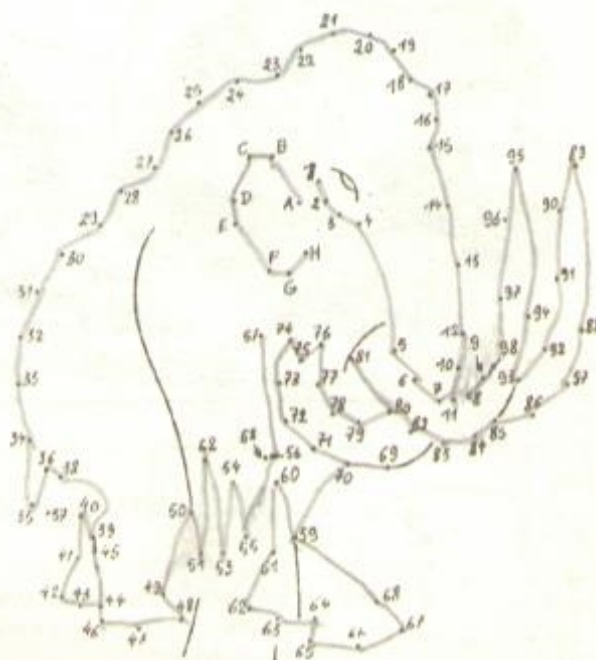

Hány körte van a rajzon?

27

zeller

A számok mögött elbújt valami.

